

TORONTÁI

Ára: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel. Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1
75
para

Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre . 180 D | Negyedévre . 45 D
Félévre . . . 90 D | Havonta . . . 15 D
Hirdetések díjazás szerint
Megjelenik naponta délelben

Ára:
75
para

A magyarság útja.

Az Országos Magyar Párt még nem ért célhoz. Megindult erős hitel, jogainak szilárd tudatában és abban a tiszta meggyőződésben, hogy szándékainak becsületességében tradicionális törvény- és alkotmánytisztelőben senki kételkedni nem fog. És bizva bizott már a megindulás idején abban, hogy hamarabb baráti kezek fognak feleje nyulni és hogy szándékainak széplőtelen ragyogása mellett el kell szalania a gyanakodás lélekzetet megakasztó ködének. Bizott benne, mert lehetetlennek tartotta és tartja ma is, hogy ott, ahol csak tiszta szándékok élnek a lelkek mélyén, tartós maradása lehessen a félreértésnek, hogy ott, ahol a nyílt szó a másik oldalról is csak nyílt szóba akar bekapcsolódni, a köz javára irányuló békés együttműködésnek minden akadálya hova-tovább megszűnik.

Az a váratlan szenzáció, amely a Vreme révén a napokban világgá repült, az Országos Magyar Pártot a megértés felé vezetőket egyenes útján egy pillanatra sem akaszthatja meg. A Magyar Pártnak az ott közölt irások tartalmához sem lélekben, sem működésének tényeiben nincs köze. Az Országos Magyar Párt vezetőségét és minden egyes tagját mélyen áthatja az tudat, hogy csak az ország bensejében, törvényes eszközökkel, a jog és igazság ragyogó vértetében kell a maga jövőjét kiküzdenie. Az Országos Magyar Párt gondolatkörébe soha, egy percre sem férközhetett rontó szándék, bűnös kalandor politika, ez a párt és annak minden egyes tagja meg nem alkuvó határozottsággal egyedül és kizárólag csak a szláv nemzetalkotó többséggel való teljes harmóniában akarja azt, amit ez ország minden becsületesen gondolkodó polgára akar: bensőleg virágzó, kifelé erős, szabad és független államot. A külfölddel, felelőtlen elemekkel, éretlen politikai társaságokkal a Magyar Pártnak nincs és nem lesz sohasem kapcsolata, működésükhöz, létezésükhöz nincs köze és ezért felemelt fejjel nézhet szemébe minden oktan gyűlölködésnek és alapl nélküli gyanakvásnak.

Az Országos Magyar Pártot, amint vezetőségének önértékes hangu nyilatkozatából is kitűnik, a Vreme híradása egyenes, végig átvilágított utjáról eltántoritani nem fogja. Ha az ott közölt okiratok valódiak, amiről meggyőződnie módjában nem áll, úgy mindössze annyi történt, hogy az Országos Pártra ismeretlen, idegen kezek észrevétlenül papírból való hurkot dobtak, amelyet könnyedén leráz

magáról és erős szemmel halad tovább a maga tiszta célja felé.

A politikai szervezett magyarságnak titka nincs és nem volt sohasem. Nyílt programjának erős alapján áll, ezért küzd, ezt akarja

megvalósítani. Csak ezt, semmi mást. És bünyösnek, gonosznak itél minden felforgató szándékot, csak úgy mint az országnak minden tiszta-lelkű, becsületes, többi polgára.

Ismét elnapolják a nemzetgyűlést (?)

Eldöntetlen a koalíciós kormány sorsa.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 1.

Pasity miniszterelnök a radikális képviselők klubjában ma délelőtt folytatta a tárgyalásokat, amelyeknek célja a mostani helyzetből való kijutás helyes útját megtalálni. Trifkovity Márk törvényegységesítő miniszter Pasity miniszterelnökkel ugyancsak a politikai helyzet kérdésében külön konferenciát tartott. Stanojevit Aca, a radikális-párt egyik legtekintélyesebb tagja, aki egy év előtt lemondott képviselői mandátumáról és visszavonult a politikai élettől, ma Beogradba érkezett. Stanojevit Aca ugyanis elhatározta, hogy ismét részt vesz a politikai mozgalmakban. Beavatott körökben úgy vélik, hogy Stanojevitynak, személyes közbenjárással, sikerülni fog a radikális-párt további egységét megővni.

A koalíciós kormány együttmaradása igen kétséges. A két kormányzópárt közötti ellentétek mindinkább kiéleződnek, úgy hogy a koalíció ügye jelenleg a legkritikusabb fázisát éli.

Kormánykörökben befejezett tényként említik, hogy a nemzetgyűlést ismét elnapolják és pedig január tizenötödikéig. A kormány az elnapolást azzal indokolja, hogy a nemzetgyűlés részére nincs elég tárgyalandó anyag előkészítve. Ennek ellenében a beogradi „Vreme” azt állítja, hogy a nemzetgyűlés elnapolása folytán az ellenzéknek nem lesz módjában a kormány ellen bizalmatlansági javaslatot tenni. Az elnapoláshoz, állítólag a király is hozzájárult.

Titkos katonai szerződés Német- és Oroszország között

Kísért a „revanche” eszméje.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Budapest, dec. 1.

A „Uj Nemzedék” a Daily Mail hírei alapján közli, hogy Németország és Oroszország titkos katonai szerződést kötött. A szerződés részleteit tartalmazó emlékirat többek között ezeket mondja:

A német nép minden rétege kívánja a revanche-háborút. A német kormányzat kívánja, hogy a háboru előkészítésére minden megtörténjék és ezért katonai szerződést kötött a szovjetkormánnyal, amely lehetővé teszi

Németországnak, hogy nyugati határain az orosz hadsereget fölvonulathassa.

A Daily Mail azt állítja, hogy ezeket az adatokat a maga vizsgálata alapján is megerősítheti. Berlinben az a vélemény, hogy a hírek összefüggésben vannak Rosenberg külügyminiszter titkos tárgyalásával. Ugyanis Rosenberget azzal gyanúsítják, hogy egy orosz-német-török hármasszövetség szervezésén fáradozik.

Felemelik a tisztviselők drágasági pótlékát.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 1.

A pénzügyi bizottság mai ülésén az állami tisztviselők és alkalmazottak drágasági pótlékának a kérdésével foglalkozott. A pénzügyminiszterium kimutatása szerint az országban száznál több ezer tisztviselő van. A bizottság a tisztviselőket három kategóriába osztotta, és pedig az első kategóriába tartoznak az ukázzal kinevezett tisztviselők, a másodikba az ukáz nélkül kinevezett tisztviselők, a harmadikba a szolgák. Az ukázzal kinevezett tisztviselők és tiszték napi nyolc dinár, az ukáz nélkül kinevezett tisztviselők napi öt dinár és a szolgák napi négy dinár felémelt drágasági pótlékot kapnak. A költségvetésbe erre a célra négyszáz millió koronát vettek fel. A felémelt drágasági pótlék 1923 január hónapban esedékes.

Cáfolják Clemenceau beszédét.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

London, dec. 1.

Clemenceau propaganda útja nemcsak Amerikában, hanem Angliában is tiltakozást váltott ki. Politikai körökben egyenesen kinos feltűnést keltett Clemenceau nyilatkozata, amely szerint Angliát a francia militarizmus mentette meg.

A washingtoni brit nagykövetség hivatalos nyilatkozatban szembeállt Clemenceau állításával, mintha Anglia teljes biztonságot szerzett volna magának a német flotta elsüllyesztésével. A nagykövet kijelenti, hogy a Brit államoknak egyébként is semmi részük nincs a német hadihajók elsüllyesztésében, amit a német személyzet maga vitt véghez.

Görögország helyzete tarthatatlan.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Wien, dec. 1.

A „Giornale D'Italia” értesülése szerint a görög vizeken feltűnt angol hajóhad. A lap szerint Görögország helyzete tarthatatlan. A kormányválságról és a helyzet radikális megoldásáról ellenőrizhetetlen hírek keringenek. A kormány sorsa a franciák athéni diplomáciai képviselőjének a magatartásától függ, aki eddig helyeselte a miniszterelnök kivégzését.

TÖZSDE

December 1.

Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 00725, Hollandia 212, Newyork 535-50, London 2415, Páris 3745, Mi-

lano 2570, Prága 1695, Budapest 023, Zagreb 177-50, Bukarest 330, Varsó 00350, Wien, 00076, Osztrák bélyegzett 00076.

Budapest. (Zárlat.) Devizák: Márka 3250-3750, London 10650-10950.

Dalestély a Club-kávéházban.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 2.

Nagyszerű előadást tartott csütörtök este az újonnan alakulandó férfikar a Club-kávéház helyiségeiben. A nagytermet, amelyben a gazdag, változatos műsort lejátították, zsufolásig megtöltötte a közönség, amely hálásan jutalmazta meg az ügyesen előadott műsorszámok interpretálóját. Az egyre feltűró tapsvihár méltó elismerése volt a dalárda törekvő munkálkodásának és a minden akadályt legyőző akarásának.

A műsort az „Elet és dal” című ének-szám nyitotta meg, amelyet a férfikar adott elő. A kar komplett összeállításban és meleg érzéssel interpretálta a kedves szerzeményt, melyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. A második számot a komolyabb muzsának szentelték. A halhatatlan mesternek, Leoneavalonak örökéletű művéből, a „Bajazzo”-ból adták izelítőül a prólogot. A nagy feladatot Malna N. vállalta magára és bátran mondhatjuk, hogy derekasan állotta meg helyét. Méltó szép sikert aratott Millőckernek „Feldprediger” című operettjéből előadott „Nur ein Traum” című dalával. A következő műsorszám az „Omra” című férfikarének. Változatossággal vonós négyes következett ezután. Glaser János, Bukovác Pál, Schwartz Jenő és Eichenstein Oszkár mesteri kézzel kezelték a vonót s anyai báját, melegséget hoztak ki a hegedűből, hogy a közönségnek zenekritikai képességgel megáldott része önkéntelenül is tapsra csapta össze kezét. Utána ismét ének-szám következett, majd Erdődi Mihály vig-jelenete egészítette ki a változatos programot. A darabban Spitzer Fülöp, Napholez Böske, Czeiner Jenő, Czeiner Jenőné és Mayer Mariska szerepeltek s valamennyien igen ügyeseknek bizonyultak. Nagy tetszést keltett két régi ismert műkedvelőnk, Fühl Nándorné és Ruess Ferencnek duettje, akik ezúttal is jelentős sikerrel gyarapították eddigi működésük szép eredményét. Bizonyára hosszú ideig megmarad a jelen voltak emlékeztetésében a „Bandl és Zwirn” című tréfas teremt, amelyet Fühl Nándorné, Bukovác János és Mayer Lipót interpretált vonós négyes kísérete mellett, tomboló sikerrel. Három ének-szám egészítette ki a gazdag műsort, amelynek lejátítása után reggelig tartó tánc következett.

Az előadás sikeréből méltó rész illeti Weninger József karmestert, aki a férfikart szakszerűen, alapos felkészültséggel vezette s az estélyen a főrendezői tisztet töltötte be.

Fiume sorsa — Mussolinótól függ.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Róma, dec. 1.

Az olasz minisztertanács tegnapi ülésén behatóan megvitatták a fiumei területi, politikai és pénzügyi helyzetet. Ezután a Dalmácia ügyében követendő politikai állásfoglalásról folyt a vita. A minisztertanács elhatározta, hogy a Mussolini programnyilatkozatának álláspontjára helyezkedik.

A görög miniszterek tragédiája

A halálos ítélet és a kivégzés. — „Fiam, sohase politizálj”. — A vesztőhelyen. — A külföld eltéli a görög eseményeket.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Athén, dec. 1.

Gunaris, volt görög miniszterelnök és öt miniszter társának kivégzéséről most érkeznek meg a részletek. Ezek szerint az athéni törvényszék reggel hozta meg a miniszterek ügyében a halálos ítéletet s délben már végre is hajtották azt, anélkül, hogy a szokásos huszonnégy óra elteltét bevérték volna.

A kivégzések indoka elsősorban az, hogy a miniszterek a szövetségek óhajával ellentétben népszavazást rendeztek el Konstantin visszahívására és ennek eredményét meghamisították.

Másodszor, állami pénzeket elpazaroltak.

Harmadszor, a lakosságot a szövetségek szándékai felől félrevezették. Eltitkolták a szövetségek szigorú rendszabályokkal fenyegetőző jegyzékeit.

Negyedszer, katonai ügyekben árulást követtek el. Kellő képesítéssel nem rendelkező főparancsnokot neveztek ki Kisásiába. Erdemes tábornokokat nyugdíjazták. Régebben katonaszökevény tiszteket kitűnő állásokba juttattak.

Es végül — fejezi be a bíróság az indokolást — megrontották a hadsereg szellemét.

Páris, dec. 1.

A „Times” athéni tudósítója a görög miniszterek kivégzéséről a kö-

vetkezőket írja. A rövid vádbeszédet a közvadászó éjfélig befejezte. Ezután a bíróság tanácskozássra vonult vissza és reggel hétig tárgyalt. Reggel a bíróság bevonult a tárgyalóterembe. Atheniasz tábornok, az állami törvényszék elnöke siri esendőben, sokszor elesülő szavakkal, felindulva felolvasta a hat halálos ítéletet. A miniszterelnök, amikor az ítéletről értesült, megretent a felelősség súlyától és maga helyett Plasztirasz ezredest bízta meg az ítélet megerősítésével.

Gunarist a szuronyos katonak tolokocsin hozták a végtárgyalásra. Tárgyalás után a cellájába kísérték és ott is hagyták az ítélet végrehajtásáig.

A kivégzést borzalmas jelenet előzte meg. Egy csapat katoná elővezette Hadjanasztisz tábornokot, a kisázsiai seregek főparancsnokát, aki a tárgyalások alatt állandóan tábornoki egyenruhát viselt feltűző rendjelekkel. Az udvaron oda lépett eleje egy katonatiszt, lecsapta a kardját, kihúzta a hüvelyéből és a térdén kettétörve elhajította, annak jeléül, hogy az illető nem érdemelte meg ezt a méltóságot. Ezután leszedte arany válóját és hajtókájáról a tábornoki rangjelzést. Hadjanasztisz mindezt némán tűrte.

Délelőtt tíz órakor a rokonok utoljára meglátogathatták az elítélteket. Később a toloncoosi kivitte a halálraítélteket a vesztőhelyre. Gunarist betegsége miatt támogatni is kellett.

Stratos az utolsó pillanatban üzenetet küldött fiának. Megtörtén kért az áldást osztó papot, hogy kösse a lelkére: sohase politizálj on. Néhány pillanat múlva

sortűz hangzott el s mindnyájan elterültek. Ideges vonaglás járta át a hat szerencsétlen ember testét — s az odaszó orvos már csak a beállott halált konstataulta. Több golyó járta át testüket.

Hat egyforma, egyszerű kivitelű tölgytakoporsóban helyezték el a holttesteket s azokat a közeli falusi temetőbe szállították, ahol már várták a hozzátartozók a borzalmas menetet. A temetés egyházi szertartás nélkül ment végbe. Néhány perc múlva a rokonoknak katonai parancsra távozni kellett a sirtól.

Athén, dec. 1.

A király, a miniszterek megmenetése az idegen diplomaták segítségét igénybe vette. A kormány és a király között emiatt komoly feszültség keletkezett, amely esetleg súlyos következményeket is vonhat maga után.

A „Matin” szerint György király nem mozdulhat ki palotájából. Szigorú felügyelet alatt áll és csak a forradalmi kormány bizalmasai érintkezhetnek vele.

Róma, dec. 1.

Konstantin, volt görög királyt rendkívüli módon lejtotta a volt miniszterek kivégzésének a híre. A

A „Matin” athéni tudósítójának táviratát hozza, amelyben a görög külügyminisztériumból eredő több titkos okmányt ismeret. Az első dokumentum Venizelosz két év előtti levele a görög külügyminiszterhez. Ez indította meg a fejleményeket, amelyek a miniszterek halálraítéléséhez vezettek. A tudósító

a kivégzésekért Lloyd Georgeot és Venizeloszt teszi felelőssé.

A „Matin” tudósítójának súlyos vádjá óriási feltűnést keltett.

Róma, dec. 1.

A holnapi minisztertanács az olasz követ visszahívásáról és Olaszországnak Pireusban rendezendő flottatüntetéséről határoznak. A minisztertanács tagjai valamennyien elítélő álláspontot foglalnak el a kivégzések ügyében s így kétségtelen a döntés.

Hír szerint Görögországban nagy feltűnést kelt Olaszország fenyegető akciója.

Páris, dec. 1.

Venizelosz a „Nouvelle” hasábjain vitázik Curzonnal. Kijelenti, hogy a halálos ítéleteket nem helyesli, azonban Angliának nincs joga a görögök belső ügyeibe beavatkozni. Az angol kormány — folytatja Venizelosz a szemrehányást — sokkal súlyosabb eseményeket elnézett már, mint az athéni kivégzések Angolország köteles a felelősséget viselni, hogy Görögország ma ilyen szerencsétlen helyzetbe került.

HIREK

Az SHS. egyesülés ünnep. Tegnap ünnepelte az ország a szerbek, horvátok és szlovének egyesülésének ötödik évfordulóját. Ez alkalommal mindenütt nagy ünnepségeket rendeztek, hogy a külső pompával is emeljék az ünnep díszét. Becskerekben, mint az ország minden városában teljes munkaszünet volt. Az utcák lobogódiszt öltöttek, az ablakokban pedig szőnyeget helyeztek el. Délelőtt tíz órakor haladót ístentisztelet volt az összes hitfelekezeti templomokban, amelyeken résztvettek a katonaság és polgári hatóságok képviselői, a polgárság és az iskolák növendékei tanáraik vezetése alatt.

Beogradból jelentik: Az SHS állam egyesülésének ünnepét Beograd város nagy pompával ülte meg. A lakosság már délelőtt 9 órakor frontot állt azon az útvonalon, amelyen a király és a királyné az udvartól a székesegyházig vonult. Fél tíz órakor érkeztek meg a székesegyházba a külföldi diplomaták és a hivatali személyiségek, majd fél tizenegy óra tájban zeneszó mellett felvonult a disszázad, pontban tizenegy órakor pedig a királyi pár jött és a közönség szüntelenül tartó lelkes óvációja közepette tette meg az utat a székesegyházig.

A templomban a királyi pár állva hallgatta végig a misét. Irinei novisadi püspök ünnepi beszédben méltatta a nap nagy jelentőségét.

Délután népnünnepély, a terazzián pedig hangverseny volt. Este zenés felvonulás adott finálét az idei december elsejei ünnepségnek.

Előadás a fűdőbetegségekről. Iszakovity Vojiszláv dr., a tuberkolotikus betegségek specialistája hétfőn este 6—7-ig és 7—8 óráig ingyenes előadást tart a gyermek-tuberkolozisról és a légyről, mint a betegség terjesztőjéről. Az előadás filmkísérettel az Internacionál Moziban lesz.

Teljesít

veteleseit a „Torontál” munkaadók, hogy munkaadóknak elsztrájkba tegnap es hogy min fogadják a sitik a ké néhány r a béreme kel is a tárgyalás helyre al

A Széke György lép a Székely fogja z elő fogja Preludje íjt, vala tők-szerző zönségene ben lesz

Véres Sztovan borbélyia ker Káro előtt össze belü földi kodás he kát ránto felé döfö hatolt rajta. Be kórházba indította

A Bucl 9-én a B gyermekf uttal 41 feltuházv jesen tet részleges tekintette órakor ke vendégele csokolácé tincsa. asztaltárs közönség akik adó hogy eze sük, min jenek me

* Közgyűl december fél 11 ór termébe gyűlést ta okvetlen ség.

* Atuta — a fenn értelmébe pent, Ber többi kül a Nagy Veliki épület. T igazgató

* Teae cember Sporteg teaestély melyre zönséget 8 órakor

Gyöny ruhák ASZ nődivat Nemanjin

Teljesítették a borbélyok bérkövetéseit Több ízben foglalkozott a „Torontal” a borbélysegdek bérmozgalmával. Legutóbb pedig megkérdeztük, hogy abban az esetben, ha a munkaadók péntek estig nem fogadják el alkalmazottaik követelését, sztrájkba lépnek. A borbélymesterek tegnap este közölték munkásaikkal, hogy minden változtatás nélkül elfogadják előterjesztésüket és teljesítik a kért béremelést. Mindössze néhány munkaadó vonakodik még a béremelés megadásától, de ezekkel is a legjobb módszerben folynak a tárgyalások s így rövidesen újra helyre áll a béke a borbélyiparban.

A Székely-Kálmán-koncert. Kósa György zongoraművész szintén fellép a Székely és Kálmán-koncerten. Székely Ilonát és Kálmán Oszkárt fogja zongorán kísérni, azonkívül elő fogja adni Rachmaninov híres Preludjét, Chopin legszebb Nocturnáját, valamint Liszt, Grieg és Bartók-szerzeményeket. Beeskerek közönségének igen nagy műélvezetben lesz része.

Véres verekedés Jankahidán. Sztovan László 15 éves jankahidai borbélyinas, munkaadójának, Kleker Károly borbélymesternek háza előtt összeverekedett egyik falujabeli földmives barátjával. A dulkodás hevében a földmives fűrészként rántott s teljes erővel ellenfele felé döfött. A bicska a jobb lábába hatolt és súlyos sérülést ejtett rajta. Behozták a beeskereki kórházba. A járási csendőrség megindította a vizsgálatot.

A Budibicska asztaltársaság f. hó 9-én a Bristol-szállóban tartja ezidei gyermekfelruhási ünnepélyét. Ezúttal 41 szegény árva gyermek lesz felruházva, és pedig 26 gyermek teljesen tetőtől-talpig és 15 gyermek részlegesen. A felruhási ünnepély, tekintettel a gyermekekre, pont 8 órakor kezdődik, a gyermekek megvendégelése után tánc reggelig. Lesz csokoládévásár, konfetti és szerpentincsa. Belépődíj nincs. Kérjük az asztaltársaság összes tagjait és a közönség azon nemes adakozóit, akik adományaikkal hozzájárultak, hogy ezen nemes célt elvégezhesük, minél nagyobb számban jelenjenek meg. A vezetőség.

*** Közgyűlés.** A „Kadima” sport-klub december hó 3-án, vasárnap d. e. fél 11 órakor a Chevra-ház nagyszobájában tisztújító rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az összes tagok okvetlen megjelenését kéri a Vezetőség.

*** A turalásokat és csekk kiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület.** Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

*** Teaestély a „Bristol”-ban.** December hó 2-án rendezi a „Slavija” Sportegylet táncal egybekötött első teaestélyét a Bristol-szállóban, melyre ezúton hívja meg a n. é. közönséget a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj 5 dinár.

Gyönyörű szövet- és estélyi ruhák,

selyem és gypaju jumperek, blúzok, kalapok érkeztek! Alakítást jutányos árban vállal!

ASZLÁNYI JULIA
női divat- és kalapterme Veliki Beeskerek, Nemanjina (Jenő herceg) u. 7. Tunner-ház

„Mindenki gyanus, aki él!”

Amit az ujjakból szopnak.

Kikinda, dec. 1.

A beogradi lapok után néhány magyar napilap is leköszölte a napokban, hogy egy újabb szenzációs kémkedési ügyből kifolyólag Veliki Kikindán számos letartóztatás történt. A hír szerint a letartóztatottak közt igen tekintélyes kereskedők vannak és az eset Kikindán roppant feltűnést keltett. Akadt ujság, mely arról is tud, hogy Veliki Kikindáról titkos telefonhálózat vezetett Budapestre, pontosan közli a letar-

tóztatottak számát és egyéb „jól értesült” hasonló adatokat közöl még. Utánajártunk, érdeklődtünk Veliki Kikindán a hír részletei felől és az összes illetékes hatóságok részéről azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az egész kémkedési ügyről itt senki semmit se tud. Az egész hírt elejétől végig az első szótól az utolsóig valaki az ujjából szopta. De lát azoknak a valakiknek miért áll érdekükben kizárólag ilyen szenzációkat produkálni?

A korrupció ellen.

Érdekes javaslat a törvényhozó-bizottság előtt.

— A „Torontal” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 1.

A törvényhozó bizottság mai ülésén folytatta a tisztviselőtörvény felletti vitáját. Vidakovity demokrata képviselő a korrupció meggyátlása céljából javasolta, hogy a törvénybe vétessék be egy új szakasz, amely a tisztviselők vagyoni viszonyainak az ellenőrzésére vonatkozik. A ja-

vasolt szakasz szerint azon vagyon eredete, amelyet a tisztviselő szolgálati ideje alatt szerzett, ellenőrizendő. Ugyanígy megvizsgálandó a tisztviselő feleségének vagyona, amelyet a férje szolgálati ideje alatt keresett meg. A jogtalanul szerzett vagyon konfiskálható.

*** Ujdonságok.** Német főzőedény emailrozott és inoxidált. Ir-takaréküzhelyek és takarékkályhák úgy mint német trágya-, polyva- és kévevillák jótállás mellett. Rubroid híres német izolálólemezek. Interol-festőanyag lakások és épületek szárazon tartására megérkezett Sander M. József céghez Veliki Beeskerek. Vizontelárusítóknak nagy kedvezmény. Fiatal leány ugyanott elárusító lányunk felvétetik állandó alkalmazásra.

*** Teljes vasárnapi munkaszünetet** tart december 3-tól a Weiterschan-féle festékárú szaküzlet, Fő-utca 16. Ugyanott egy tanonc felvétetik.

*** Új butorüzet.** Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy butoraktáromat, u. m. asztalos- és kárpitosműhelyeimet saját házamba, Car Dusanova u. 12. sz. alá helyeztem át. Raktáron tartok és saját géperőre berendezett műhelyeimben készítek elsőrangú butorokat, teljes lakberendezéseket stb. szolid árak mellett. Tisztelettel Meleghy A. Pál.

*** Fájdalmakat érez?** Archan? A végtagokban? Kísérleje meg a valódi Feller-féle Elsa-fluidot! Csodálkozni fog! Jótékony hatása az egész test bedörzsölésénél és mint kozmetikum a bőr, fogak és száj ápolására. Sokkal erősebb és jobb, mint a sóborszesz és 25 év óta mindenütt előszeretettel használják! Csomagolással és postaköltséggel együtt 3 duplaüveg vagy 1 speciális üveg 24 dinár; 36 duplaüveg vagy 12 speciális üveg 208 dinár és 5% felár. Szétküldő: Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica Donja, Centrale 202. sz. Hrvatska.

*** Dróternyő-vázakat** a legmodernebb művészies kivitelben, szilárd alakban, horgonyzott drótból jutányos áron készít **Kindl F. és Tsa** elektro és technikai cég Veliki Beeskerek, Nemanjina (Jenő herceg) utca 5. szám.

*** Korcsolyákat,** orvosi műszereket és minden egyebet nikkelez és galvanizál **Krausz, Veliki Beeskerek.** Telefon 329.

*** Halsont nélküli fűzők,** melltartók, mellfűzők, orvosi rendelésre haskötők a legjobb minőségben készülnek **Arnstein Józsa** fűzőszalonjában **Veliki Beeskerek, Alexandrova u. 22.** Régi fűzők alakítását is vállalom.

Látta-e már Wien-t — éjjel?

A Torontal wieni szerkesztőségétől.

Wien, dec. 1.

Látta-e már Wien-t éjjel? Ha nem látta, úgy már nem is láthatja, mert december elsején a wieni éjszakai élet teljesen megszűnik. Az idegenek elmaradása, a wieniek elszegényedése folytán a különböző mulatóhelyek, zenés-kávéházak, bárók, kabarék konganak az ürességtől. Ha vendég van, úgy ebben sínesen köszönet, mivel a különböző adók olyan nagyok, hogy minden bevételt felemésztenek. Ha már az adóknál tartunk, úgy megmondhatjuk azt is, hogy tulajdonképpen a magas városi adók tették tönkre Wien az összeomlás után világhírnévre szert tett éjjeli életét. A különböző

szórakozóhelyektől a város olyan nagy adókat követel, hogy kénytelenek az árakat a végtelenségig emelni, ha valamit keresni is akarnak. Így tulajdonképpen a wieni szórakozóhelyeket a magas adók tették oly megfizethetetlenül drágává. Most már természetesen ezen nem lehet segíteni: Wien éjjeli élete meghalt, a lokálok üresek, a kifestett arcu, lábaikat egymásravető, cigarettázó lányok hiába várják az idegen valót, megelégednének már osztrák koronákkal, de a legtöbb lokálban egész éjjel nem fordul meg más férfi, mint a Herr Ober és a felszolgáló pincérek, akik munka hiányában a lányokkal együtt sírnak a vendégek elmaradásán. Ez a helyzet már eddig is egy esomó mulatóhely tulajdonosát arra kényszerítette, hogy bezárjon. Mostan azonban ismét számos szórakozóhely gazdája foglalkozik azaz a tervvel, hogy bezár. Szakkörökben arról beszélnek, hogy a legközelebbi hetekben harminc szórakozóhely szünteti be üzemét. Meglehet, hogy ez csak fenyegetőzés, tény azonban az, hogy Wien éjjeli élete teljesen meghalt. Nincsenek itt az olasz tiszték, Segré generális rengeteg adjutánsa — minden lokálra jutott belőlük legalább tíz és minden nőre ötven, — a külföldi kereskedők, a könnyen élő siberek pedig mostan nem Wienben, hanem Berlinben keresnek és — dorbézolnak.

A bárókért, kabarékért, zenés-kávéházakért nem nagy kár. Az éjjeli élet azonban farsangkor is igen szomorú lesz. A legtöbb táncmulató és bál elmarad, mivel a rendezők nem tudják megfizetni az óriási terembérek, a világítási és fűtési költségeket és ezeken kívül a mindent felemészítő adókat. Azok a bállok, amelyeket mégis megtartanak, szintén nem számíthatnak vajmi nagy látogatottságra. A wieniek nem tudják megfizetni az óriási belépődíjakat, külföldiek nincsenek, így tehát az esetleg mégis megtartandó bállok néhány kiváltságos siber és spekuláns élvezetét fogják szolgálni. Ezzel szemben természetesen megsaporodott a házimulatóhelyek száma. Nem azért, mintha a wieniek rájöttek volna annak a mondásnak igazságára, hogy „mindenütt jó, de a legjobb otthon”, hanem azért, mert otthon a legolcsóbb. Az, aki lakását rendelkezésére bocsátja, csak a világítást fizeti. Ennivalót és italt összehordanak a vendégek, zongorista is akad közöttük, a párok cakkhamar táncra perdülnek, a háziasszony bosszúságára a frissen vikszelt parkettet ugyan öszelépik és összekarcolják, reggelként azonban, távozáskor az előszobában mégis felhangzik a háziasszony szives invitálása: — „A visszontlátásra — jövő héten!”

Igy fest most Wien éjjeli élete, azt hiszem, az olvasó meg fogja állapítani, hogy Kisbürgözdé is külön.

sz. p.

Egy jó karban lévő

hálószoba

(Altdeutsch) olesón eladó.

Azonkívül egy PALLAS LEXIKON és egyéb tudományos és szépirodalmi művek. — Megtekinthető: Pašityeva (Tomasovaci) u. 10.

Kiváló, saját égetésű, garantált tiszta **szilvórium és gyöngytörkölypálinka,** ugyancsak boroviczka, rum, likőr, finomított szesz és elsőrangú

ó- és ujjborokat a legjutányosabban **szerezheti be:** 2080

Perkovácz József bor- és szeszárunagykereskedésében Veliki Beeskerek, Beogradska (Écska) u. 9. Pezsgő és butéllásbor nagyraktár.

Nyíltér

Ezen rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Caran-féle Cukorkagyarat Vel. Becskereken megvettem, felhívom nevezett cég hitelezőit, hogy üzleti követeléseiket nálam 5 nap-on belül jelentsék be, mert azontul nem fogom azokat figyelembe venni.

Beneth Karoly.

Tudomásomra jutván, hogy Erdélyi Mór a novakanjizsai határban, Kupuszinán dolgozó gőzekéjét áruba boesájtotta, felhívom a gőz-ke iránt érdeklődők figyelmét, hogy ezen gőzeke Erdélyi Mór több hitelezőjének biztosítására le van foglalva és zárgondnoki kezelésem alatt áll.

Bogdanov Szvetozár,
zárgondnok.

Óvás! Óvás!

A „TARIF D. D.“ Subotica értesíti az összes ügyfeleit, tekintettel arra, hogy az utóbbi időben több hasonló nevű kisebb vállalat alakult, melynek célja, hogy jónévű és szolid vállalatunk nevével visszaélve, megtéveszték a közönséget.

Eppen ezért óvjuk a közönséget, hogy vigyázzon címünkre és ne üljön fel más hasonló vállalat hirdetéseinek és prospektusainak.

A „TARIF“ részvénytársaság Szuboticán van és sehol Jugoszláviában fiókja nincs, azonban összeköttetésben áll az összes igazgatóságokkal (beogradi, serajevoi, zagrebi, ljubljana).

A „TARIF D. D.“ szept. 15-től nov. 1-ig 358 463 dinárt fizetett vissza ügyfeleinek fuvardíj visszatérítés címén. Egyetlen és legrégibb részvénytársaság egész Jugoszláviában, mely kizárólag csak fuvarlevél felülvizsgálatokkal foglalkozik.

Az összes transport-biztosító-sokkal foglalkozó biztosító-társaságokat képviseli a vasutal szemben.

A „TARIF D. D.“ a legrövidebb időn belül, a reklamáció beadásától számított 8-10 hét alatt folyósítja ügyfelei követelését és egyetlen a hasonló vállalatok között, mely eredményesen dolgozik.

Óvakodjunk megtévesztésektől!
„TARIF D. D.“ Subotica.

Mata

DRÁGASÁG

A cipőárakat felére csökkentettük!

	volt ár	mai ár
Férfi strapacipő	199 Din	149 Din
Női félcipő barna és fekete	229 Din	129 Din
Női magasszárú boxcipő	249 Din	149 Din
Gyermekcipő	129 Din	79 Din
Fiucipő	149 Din	99 Din

Veliki Becskerek, Aleksandrova ulica 6.

Karácsonyi alkalmi bevásárlási forrás!

Selyem minden színben	65-210 D	Loden	30-95 D
Nőruhaszövetek	50-275 D	Berliner és plüss-kendők	120-340 D
Férfiruhaszövetek	150-330 D	Nőisálók	55-120 D
Fekete Sealskin plüss nőikabátoknak	625 D	Delén- és szövet-fejkendők	22,50, 55, 60 D
Bársony, ugyszintén plüss minden színben	55-150 D	Zefir, ingeknek való és vászon méterenként	14-60 D
Barchet, legjobb minőségben m-ként	25 D		

Az összes áruk mélyen
leszállított áron kaphatók!

Zsivojin Terzin i Sinovi

rőfős-, rövid- és pamutárkereskedése a „Kék csillag“-hoz
Veliki Becskerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Az összes áruk mélyen
leszállított áron kaphatók!

Polgármesteri hivatal V. Becskerek.
30258/922. sz. 3021

Pályázat.

Kerestetik a velikibecskereki városi villammű részére egy gépész-mérnök vagy elektrotechnikai mérnök mint technikai igazgató.

Előnyben részesülnek azok, akiknek nagyobb gyakorlatuk van.

Járandóság a következő: Alapfizetés a VII. fizetési osztály 3-ik fokozata szerint 4500 dinár évi kezdőfizetés. Drágasági pótlék a hivatalos közlöny 54/922. sz. szerint (Sluzbene Novine). A mai viszonyokhoz mérten a személyi pótlék havi 1000 dinárban van megállapítva. Ezen pótlék azonban a viszonyokhoz mérten változó és teljesen be is szüntethető.

A technikai igazgató munkaköre külön szabályrendelettel lesz megállapítva.

A technikai igazgató semilyen magánmunkát nem vállalhat és ha ilyen mégis előfordulna, amely közérdekű volna, az előbb a városi tanács jóváhagyása alá terjesztendő.

A kérvények folyó évi december hó 25-ikéig a városi polgármester-nél Veliki Becskereken adandók be.

Veliki Becskerek, 1922. évi november hó 18-án.

Aleksity s. k.
polgármester.

1717. kig. 1922. szám. 2074

Arverési hirdetmény.

Bega Sveti Đurad község ezennel közhírré teszi, hogy folyó évi december hó 9-én délelőtt 9 órakor a község épületében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elad terjesztésre alkalmatlan 4 darab bikát és 3 darab kant.

Bega Sveti Đurad, 1922. évi november hó 27-én.

Községi eljáróság.

Polgármesteri hivatal V. Becskerek.
30967/922. sz. 3022

Hirdetmény.

A munkásvédelmi törvény (103. §-c.) 1. §-a értelmében az idegen (külföldi) munkások részére a tartózkodási engedélyt az SHS államban a szociálpolitikai minisztérium adja ki.

Ezen minisztériumnak rendelete értelmében (1922 szept. 26.) nemcsak azon külföldi munkások, akik ide szándékoznak jönni, hanem azon munkások is, akik már itt vannak, de ilyen engedélyük még nincsen, kötelesek azt beszerezni.

Az ezen engedély elnyerése iránti kérvények a velikibecskereki iparfelügyelőség (Inspekcija Rada) útján adandók be, amely a legszigorúbban fogja ellenőrizni az engedélyeket és munkásokat s a munkaadókat, akik külföldi munkásokat a fentírt engedély nélkül tartanak, szigorúan fogja büntetni.

Veliki Becskerek, 1922. évi november hó 23-ikán.

Aleksity s. k.
polgármester.

Csemege- és speciális cukorka-üzletek részére gyártunk!

Csokoládé dragée árut:

Grillage, mogyoró, mandula, mazsola, Jamaika stb. töltelékkel.

Geléé dragée árut:

Körte, cseresznye, som, ugorka, ringlotte stb.

TRADE MARK

Karamellákat:

Caffée à la creme, mokka, gyümölcs, tej, kávé stb.

Speciális töltelékű Fourées árut:

Legfinomabb csokoládé és likőrös desszerteket, Princessa-, Mignon-, Nápolyi-szeletek, Égetett mandolát, Likörbont.

Mikulás és karácsonyi ajándékokat.

Köhögés ellen:

Méz-malata-Menthol egyesített cukorkát, 2046
Eucaliptus-pastillát, Menthol-bont.

Nagy választékban mindenféle egyéb üdítő cukorkák, aromatikusan dragéék, süteményfélék és csokoládé áru.

„AMBROZIA“ cukorkagyár, Veliki Becskerek.

Üzleteladás!

2025 Veliki Becskerek város legforgalmasabb utcájában levő fűszerüzlet berendezéssel vagy anélkül is (mészárszéknek is különösen alkalmas), azonnal eladó Cim a Torontál kiadóhivatalában.

Gyakorlott csomagoló!

keres helybeli iparvállalat.

Jelentkezni a „Torontál“ kiadóhivatalában. 2070

Eladó

Veliki Becskereken az Aleksandrova ulica (Fő-utca) 621. sz és Pupinova ulica (Árpád-utca) 8. számú ház. A fő utcai oldalon 6 üzlethelyiség van. A legnagyobbban a jelenlegi tulajdonos egy virágzó csemege- és fűszerkereskedést tart fenn. A Pupinova-uticára 2 lakás nyílik. A ház a csemegeüzlettel együtt is eladó — Bővebb felvilágosítást nyújt Juliusz ügynök

Eladó

Veliki Becskereken a Heinermann-szanatóriummal szembeni saroktelek, Bővebbet Juliusz ügynök

Eladó

Veliki Becskereken a cukorgyárral szemben, az Écska-ut és a Béga folyó között fekvő 7 hold szőlő — Bővebbet Juliusz ügynök. 1913

Vlajnity és Todorovity

fűszer- és csemegekereskedése, V. Becskerek, Kralja Petra trg 4. Telefonszám 194.

Karácsonyi nagy vásár!

Tisztelettel értesítjük úgy a helybeli, mint vidéki nagyra-becsült t. vevőinket, hogy üzletünket a karácsonyi ünnepek alkalmából dusan beraktároztuk a legjobb árukkal, többnyire redukált árakkal. Kérjük áruinkat üzletünkben vásárlási kényszer nélkül megtekinteni.

Különösen nagy választék:

Kávé, rizs, dió, mogyoró, mandula, mazsola, aszaltszilva, füge, datolya, gesztenye, mák, különféle gyümölcsiz, marmalád és befőttek, csokoládék, kakao, Lipton, Ridgways és Pekarek-féle tea, Ceylon- és orosz-tea, rózsa és akácmez, szardínia, szardella, különféle halak, trapista-sajt, legfinomabb francia ételolaj, Herz-féle szalámi, kitűnő vörös és fehér palackborok, ásványvizek, champagne, fehér és sárga szerbiai szilvórium, cognac, rum és mindenféle likőrök stb.-ben.

Nagy választék karácsonyi díszárakban, karácsonyfadíszek és cukorkákban a legolcsóbb áron!

Pontos és gyors kiszolgálás!

Meghívó.

A Bánati Vendéglősök Szövetsége 1922 évi december 7-én, csütörtökön d. e. 10 órakor Veliki Becskereken a Beograd-kávéház éttermében tartja

évi rendes közgyűlését, melyre az összes bánati vendéglősök, tagok és nemtagok is tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság múlt évi jelentése, amelyet Kirtyanszki Szvetozár elnök terjeszt elő.
2. Három jegyzőkönyvkieljesítő megválasztása.
3. Két szavazatszedő megválasztása.
4. Pénztári jelentés.
5. Az egyesületi szabályzatok esetleges megváltoztatása.
6. Elnök, alelnökök, titkár, pénztárnok és igazgatóság választása
7. Esetleges indítványok.
8. Ügyek, amelyek az egyletetérdeklők.

A határozatokat szavazattöbbséggel dönti el a közgyűlés. Felvilágosításokat ad vendéglősöknek a szállodások és kávécsok központja Veliki Becskereken.

Veliki Becskerek, 1922 nov. 27. 2059 A választmány.

Vitrea-táblaüveg

(szabadmerek és szalagok) nagy mennyiségben viszontelárusítóknak igen olcsó áron eladó

Ivanitza Ferdinánd Károly üveg-, porcellán-, tükör- és lámpakereskedésben 837 Veliki Becskerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálat és vasuti szállításból eredő mindenemű visszereseket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etvesova u. 5.

Geteova (Német) utca 8. sz. a. fekvő elsőrendű 1857

uri ház

mely áll 4 szobából, nagy zárt verendával, fürdőszoba, konyha és mosókonyha, élé-kamra, parkirozott udvar, elkülönített gazdasági és baromi udvar, 360 m² kertből, szabadkézből eladó. Vétel esetén azonnal beköltözhető. Megtekinthető délelőtt 11-12 és délután 3-4 óra között. Ugyanott egy sajtgyárberendezés is eladó.

VRSAC és vidéken HIRDETESEKET a „TORONTAL“ részére felvesz 933
GRÖB JENŐ
hirlap hirdetesi iroda, VRSAC.

Nagy karácsonyi vásár!

Mélyen leszállított árak!

Az occasioból
visszamaradt
ruha- és bluz-
maradékok
félárban
kaphatók!

Mélyen leszállított árak!

Értesitem a t. vevőközönséget, hogy a mai nappal
karácsonyi vásárt

nyitok, amelyben az összes raktáron levő selyem, szövet,
vászon, sifon, zefir, pargét, bársonyok és kendők stb. árak
leszállított árban kerülnek eladásra.
Mint rendszeren, ez évben is alkalmat nyújtok a t. vevő-
közönségnek, hogy szükségletét nálam **olcsón és jól**
beszerezhesse. Áruim izléssel válogatott minősége és
..... **olcsó ára** versenyen kívül áll.

Az „ARANY CSILLAG”-hoz
CSÚCS JÁNOS divat- és kézműárkereskedő
Veliki Becskerek, Aleksandrova (Fő) utca. 2068

Mélyen leszállított árak!

Az occasioból
visszamaradt
férfiöltöny- és
nadrágszövet-
maradékok
félárban
kaphatók!

Mélyen leszállított árak!

Vidéki rendelések pontosan és utánvét mellett eszközöltetnek.

Csak ma tudtam meg, hogy hol lehet jól
és olcsón étkezni?

A volt Páris (Pest) szálló pinchehelyiségében, **1400 koronaért** kapok.
hol reggeli, ebéd és vacsorát (egy hónapra)
A zónapörkölt kenyérrel együtt még mindig csak **2 és 1/2 dinár.**
A nap bármely szakában hideg és meleg ételek kaphatók. Abonnenseket elvállalok!
2008 Tisztelettel **KRESZTA KONRAD,** vendéglős.

Elsőrendű **új zongorák érkeztek**

bécsi gyártmányu a legjobb békebeli anyagból. Épügy mindenféle hangszerek,
azok kellekei és friss, legjobb német és olasz húrok.

Finom régi és új saját készítményű mester-
hegedűk, bőgők és tamburák nagy választékban.

Lenhardt Antal első bányai hangszerkészítő
Veliki Becskerek, Fő-utca.

Velizar S. Paunović

rőfős- és divatárkereskedésének Aleksandrova (Fő) utca

nagyobb mennyiségű és legjobb minőségű
rőfősárak érkeztek, melyeket míg a készlet
tart, a legjutányosabb árban árusít ki.

Interurban-telefon 13.

Nagy választék

különösen francia és angol szövetekben férfiruhára és felöltőre,
női utcai és utazókosztümöknek, továbbá Molinoban, grena-
dinban minden színben, markizet, panama, fullár, batiszt,
zefir, szatén, lenvászon, ruhabélés, kendők, barchet, nyers-
selyem, krepdeszin, taft, gabardin, kamgarn, elegáns asztal-
..... terítők, szőnyegek stb.-ben.

Tekintse meg dusan felszereit raktáramat és győződjék
meg személyesen, hogy üzletemben találja a legjobb árut,
..... a legnagyobb választékban és legolcsóbb áron!

..... Mintákat kívánatra vidékre küldök!

Rendeléseket vidékre utánvét mellett pontosan s gyorsan eszközölök

Legszolidabb bevásárlási forrás! Ritka alkalom!

Eladás nagyban és kicsinyben!

1976

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Becskerek.

**Temetkezési vállal-
kozók figyelmébe!!**

Értekezőszükségleteket legolcsóbban
és szakszerű kivitelben csakis

WALIK ISTVÁN értekező-, épület- és
disztribúciós Veliki Becskerek,
szerezhetik be. : : Kérjen ajánlatot.

Használt 2071
**pénzszekrény és
irodai berendezés**

kerestetik megvételre

Cím a Torontál kiadóhivatalában.

**Időt, pénzt
és
fáradtságot**

takarít meg, ha hirdetését hozzám
beküldi. A világ összes lapjába
felvehetem az ön hirdetését
olcsón és pontosan. 1767

„FUCHS”

nemzetközi hírlap- és hirdetési
iroda Novi Sad, Kralj Pejar u. 13

Vámolás

gyorsan, szakszerűen és kereskedői gondossággal vegez

Lepedát Dusan a Bánát vámspediteurje
Vel. Kikindán és Zombelján.

Elegendő, ha a vámoláshoz szükséges okmányokat be-
küldi Transitálást, reexpediciót elintézt.
Vámügyekben felvilágosítással szolgál. 1960

Levélcím: **Lepedát Dusan,** Vel. Kikinda.
Sürgönycím: **Lepedát Velika Kikinda.**

Kiadja Pleitz Fer. Pál